

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

při ZŠ nám. Curieových, Praha 1, nám. Curieových 2

Datum vydání: 1. 9. 2014

Tento vzdělávací program je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, tj. 4 roky.

Dokument je otevřený, může se obměňovat a přizpůsobovat potřebám dětí i provozu ŠD.

Školní rok 2014/2015

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní družina tvoří se školou jednu právnickou osobu, proto jsou tyto údaje součástí školního vzdělávacího programu základní školy.

2. PROVOZ:

Provozní doba ŠD: pondělí - čtvrtek 6:30 – 8:00 hod.
11:40 – 18:00 hod.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále jen ŠD) při ZŠ nám. Curieových má 10 oddělení. I., II. a III. oddělení patří žákům 1. ročníku, IV., V. a VI. oddělení navštěvují žáci 2. ročníku, VII., VIII. a IX. navštěvují žáci 3. ročníků a X. oddělení chodí společně žáci 4. ročníků.

Naše školní družina je důležitý výchovný partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle a rozvíjí specifická nadání dětí, zajišťuje zájmovou činnost, odpočinek a relaxaci dětí. Školní družina hraje důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů prostřednictvím pestré nabídky aktivit naplňujících volný čas dětí. V neposlední řadě usilujeme o rozvoj důležitých osobních a sociálních kompetencí každého jedince.

4. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

ŠD při výběru konkrétních cílů vychází a čerpá z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- vytvářet u žáků potřebu projevat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vést žáky k rozumnému využívání volného času prostřednictvím pestrých činností, aktivit, her a vhodnou motivací.
- umožnit žákům seberealizaci pomocí pestré nabídky činností a aktivit
- nabídnout žákům různorodé zájmové činnosti, které umožní žákům jejich aktivitu podněcovat, prohlubovat a kultivovat
- vést děti k dobrovolnému vykonávání činnosti, především na základě motivace a vzbuzeného zájmu
- citlivě vést a motivovat jednotlivé činnosti
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- nenásilnou hravou formou navazovat na školní výuku

- rozvíjet a získávat nové znalosti, schopnosti a dovednosti formou her, aktivit a činností s rovnováhou mezi organizovanou a spontánní činností dětí s respektováním individuálních zájmů a potřeb žáků
- prostřednictvím volnočasových aktivit vybavit dítě dovednostmi pro budoucí život
- vést žáky ke slušnosti a k rozvíjení přátelských vztahů mezi sebou, k všestrannému rozvoji tělesnému i duševnímu, k toleranci a ohleduplnosti

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

a. Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v odděleních ŠD a zájmový útvar při ŠD – kroužek sálové kopané.

b. Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně

Zahrnuje všechny mimořádné akce – návštěvy divadelních představení a filmových představení, besedy, exkurze, výchovně-vzdělávací programy, sportovní akce, Družinový jarmark, oslava Dne dětí, projektové dny, ...

c. Osvětová činnost

Ve spolupráci se školním metodikem prevence poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

d. Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů. Práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

e. Nabídky spontánních činností

Spontánní aktivita je realizována za dozoru vychovatele/ky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatel/ka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

6. MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÉ PODMÍNKY

ŠD pro svou činnost využívá učebny jednotlivých tříd vybavených hrami (stolními, interaktivními...), hračkami (pro dívky i hochy), stavebnicemi, výtvarnými potřebami i pomůckami. Hry a pomůcky jsou pravidelně obnovovány a rozšiřovány díky finanční podpoře školy. Každá učebna je vybavena interaktivní tabulí s notebookem.

K zájmovým činnostem jsou k dispozici učebna keramiky a výchov, školní kuchyňka, počítačová učebna, herní prostor a odpočinkový kout k relaxaci.

K pohybovým činnostem využívá ŠD dvou tělocvičen v budově školy, dále školní dvůr, nedaleké hřiště Na Františku a hřiště Lannova.

Stravování je zajištěno v budově školy ve školní jídelně, která je samostatným prvním subjektem.

7. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Na naší škole působí jak vychovatelé, tak vychovatelky, v celkem deseti odděleních. Všichni vychovatelé i vychovatelky se chovají a jednají profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti v ŠD. Denní podstatou naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímání celé osobnosti dítěte a

získávání jej ke spolupráci. Předáváme nové poznatky a snažíme se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilujeme, aby výsledkem naší práce byla pohoda, zaujetí dětí pro činnost a radostné prožití pobytu u nás v družině. V naší ŠD očekává žáky tým vstřícných a vzájemně spolupracujících vychovatelů.

8. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Družinový poplatek činí 300,- Kč měsíčně.

Platby probíhají 2x ročně převodem či vkladem na účet školy:

1. platba 1200,- Kč (září – prosinec)

2. platba 1800,- Kč (leden – červen)

číslo účtu: 1939313389, kód banky 0800
variabilní symbol: RČ dítěte

Další ekonomické podmínky viz Výroční zpráva školy.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání účastníků činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- Činnost ŠD je určena pro žáky 1. – 4. ročníku základní školy.
- Za mimořádných okolností, pokud to kapacita dovolí, může být přijat i žák z jiného ročníku ZŠ.
- Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky (zápisního lístku) a to vždy jen na jeden školní rok.

10. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

a. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatel/ka vybírá věkově přiměřenou činnost přizpůsobenou podmínkám prostředí, ve kterém je realizována.
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatel/ka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí.

- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vhodně vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů).
- bezpečné pomůcky – vychovatel/ka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek.
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatel/ka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti.
- označení nebezpečných předmětů – vychovatel/ka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, učebna, tělocvična, školní dvůr, hřiště Na Františku.
- bezpečnost silničního provozu – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatel/ka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou První pomoci.

b. Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatel/ka vede žáky k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému.
- respektování potřeb jedince – vychovatel/ka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků.
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatel/ka respektuje individualitu žáků a hodnotí v souladu s jejich možnostmi s cílem motivovat je k další činnosti.
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatel/ka se pedagogickým působením snaží předcházet socio-patologickým jevům.
- včasná informovanost – vychovatel/ka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech v ŠD.

11. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A DALŠÍCH ÚČASTNÍKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Do naší ŠD chodí jak žáci patřící do skupiny mimořádně nadaných, tak i žáci se specifickými poruchami učení či mentálním handicapem. Žáci jsou začleňováni do běžných oddělení ŠD v souladu s filozofií školy o důležitosti vrstevnické skupiny pro další rozvoj žáka. Pedagog volí přiměřeně náročnou činnost pro všechny skupiny jednotlivců navštěvujících ŠD.

12. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ, PODMÍNKY UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. – 4. ročníku ZŠ na 4 školní roky.

13. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vychází ze ŠVP ŠANce a navazuje na něj ve všech průřezových tématech a vzdělávacích oblastech s hlavním důrazem na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je specifická pouze pro 1. Stupeň ZŠ.

14. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ZAŘÍZENÍ

Hodnocení žáků v rámci ŠD je v souladu s filozofií hodnocení školy, jak je uvedeno v ŠVP ŠANce. Vychovatelé/ky při svém hodnocení nevyužívají klasifikační stupnici, ale pouze slovní hodnocení, a to buď ústní nebo písemnou formou. Vychovatelé/ky se snaží svým hodnocením přispět k dalšímu rozvoji žáka a ve spolupráci s rodiči stále na tomto cíli pracují.

Autoevaluace je stanovena pro všechny pedagogické pracovníky v ŠVP ŠANce a platí tedy stejná pravidla i pro pracovníky ŠD.

15. CÍLOVÉ KOMPETENCE V ZÁMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ ŠD

I. Kompetence k učení

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost, při zadané práci dokončí, co započalo.
- Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje.
- Soustředěně zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí a získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

- Získává poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok.

II. Kompetence k řešení problému

- Rozpozná a pochopí problém, řeší problémy, na které stačí- volí vhodné způsoby.
- Využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
- Umí vyhledat informace vhodné k řešení problému, nachází jejich, shodné, podobné a odlišné znaky, objevuje různé varianty řešení.
- Nenechá se odradit případným nezdarem.

III. Kompetence komunikativní

- Formuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.
- Naslouchá druhým, porozumí jim, účinně se zapojuje do diskuze.

- Dokáže obhájit svůj názor.
- Využívá informační a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, telefon aj.)
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci, vytváří si předpoklady k učení se cizímu jazyku.

IV. Kompetence sociální a personální

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí pracovat v týmu, kde se podílí na utváření příjemné atmosféry.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí.
- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky.
- Přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
- Vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu, respektuje ostatní.

V. Kompetence občanské

- Respektuje přesvědčení druhých, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, za svá rozhodnutí si odpovídá.
- Respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví.
- Rozhoduje se zodpovědně a dle svých možností poskytne účinnou pomoc nejen v krizových situacích.
- Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.
- Aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Chápe základní ekologické souvislosti, uvědomuje si, že svým chováním ovlivňuje prostředí, ve kterém žije.
- Při práci dbá o svoji bezpečnost, chrání si své zdraví i zdraví druhých.
- Dokáže využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech pro svůj rozvoj a přípravu na budoucnost.

VI. Kompetence činnosti a pracovní

- Využívá získané dovednosti, schopnosti a vědomosti v oblasti bezpečného a účinného používání materiálů, návodů a postupů a dokáže dále tyto dovednosti, schopnosti a znalosti rozvíjet.

- Přístupuje k výsledkům práce své i práce jiných nejen z hlediska splnění cíle, ale také i z hlediska bezpečnosti a společenského významu.

VII. Kompetence k naplnění volného času

- Rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času, vytváří si návyky pro udržení zdravého životního stylu.
- Umí si vybrat zájmovou činnost, rozvíjí nadání, zvyšuje zdravé sebevědomí.
- Umí říci „ne“ na nevhodné aktivity.
- Vybírá vhodné způsoby a metody, plánuje a organizuje vlastní volný čas.
- Efektivně tráví svůj volný čas.

16. OBSAH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

MÍSTO, KDE ŽIJEME	1. – 4. ročník ZŠ
Školní výstupy	Tematické okruhy
<ul style="list-style-type: none"> - zná cestu do školy a zpět - zná název školy, města - zná jméno třídního učitele, ředitele školy, vychovatelů/ek školní družiny. - bezpečně se pohybuje po budově školy - orientuje se na mapě podle světových stran 	Poznávání nejbližšího okolí
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla silničního provozu - pojmenuje vybrané dopravní značky - umí správně přecházet vozovku - zná a umí pojmenovat části jízdního kola - rozlišuje dopravní prostředky 	Dopravní výchova
<ul style="list-style-type: none"> - organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti - orientace ve městě, poloha na mapě - turistika a přírodní památky v okolí - historické budovy města 	Vytváření pohledu na svět
<ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíly mezi životem dříve a nyní - uvědomuje si a vyjmenuje několik rozdílů: město - vesnice - zná lidové pověsti z našeho kraje - lidové umění a kultura 	Lidové tradice a zvyky

- vyjmenuje několik příkladů lidové tradice – vánoční, velikonoční... - zná několik lidových písní	
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - rozpozná symboly našeho státu a jejich význam - seznamuje se s počátečními historickými událostmi naší země	Naše země

LIDÉ KOLEM NÁS		1. – 4. ročník ZŠ
Školní výstupy		Tematické okruhy
- učí se vyhodnotit svá postavení a úlohu v kolektivu - učí se zaujímat postoje k sobě samému, formou zdravé sebekritiky - rozvíjí své schopnosti vhodným výběrem činností ve volném čase - učit se samostatně vyjadřovat své postoje, názory		Poznávám sám sebe
- vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky a další rodinné příslušníky nad rámec nejbližší rodiny - uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost - hovoří o chování v rodině - pojmenuje a vysvětlí povolání rodičů a další jemu známá povolání		Rodina
- rozumí vnitřnímu řádu ŠD a respektuje ho, stejně tak Školní řád - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině a obci - upevňuje si vědomosti o základních lidských právech		Význam řádu a pravidel

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky - osvojí si a aplikuje zásady slušného chování ve škole i mimo ni - rozliší nesprávné chování u sebe i jiných a za své chování dokáže nést zodpovědnost - upevňuje si a rozvíjí si poznatky o mezilidských vztazích a verbální i neverbální komunikaci mezi lidmi - dokáže vhodným způsobem vyjádřit svůj názor, obhájit si jej a přistoupit na kompromis - chápe rozdíly mezi jednotlivci a pojem tolerance, vzájemná úcta, empatie 	Zásady slušného chování
<ul style="list-style-type: none"> - zná svou povinnost přivolat první pomoc - rozpozná nebezpečí 	Krizové situace
<p>LIDÉ A ČAS 1. – 4. ročník ZŠ</p>	
Školní výstupy	Tematické okruhy
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si návyky na účelné vyplňování volného času - rozlišuje čas práce a odpočinku 	Denní režim
<ul style="list-style-type: none"> - zná dny v týdnu - zná roční období a jejich charakteristiku - vyjmenuje měsíce v roce - všímá si změn v přírodě podle ročních období - dokáže vyjmenovat, popsat a časově zařadit významné a státní svátky v roce - pojmenuje a vysvětlí některé lidové zvyky a tradice - rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost - popíše rozdíly mezi životem dnes a dříve 	Orientace v čase

<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje některé kulturní či historické památky v Praze- seznámí se s pověstmi pražského kraje i s pověstmi českými- seznámí se s knihami některých českých autorů	Historie
<ul style="list-style-type: none">- seznámí se se základními sportovními událostmi: Olympiády, Mistrovství	Sport

ROZMANITOSTI PŘÍRODY		1. – 4. ročník ZŠ
Školní výstupy	Tematické okruhy	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí rozlišnosti v přírodě během ročních období - porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - zná domácí zvířata a jejich mláďata - zná některá zvířata chovaná pro radost, uvědomuje si důležitost pravidelné péče o ně 	Přírodní jevy a jejich příčiny	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje charakteristické znaky (les, park, louka, zahrada...) - zná a umí pojmenovat stromy, keře, byliny a plodiny - upevňuje si ohleduplný vztah k přírodě - chápe význam ochrany životního prostředí pro člověka 	Pozitivní vztah k přírodě	
<ul style="list-style-type: none"> - umí správně třídit odpad - uvědomuje si prospěšnost třídění odpadu 	Ochrana přírody - třídění	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny - umí pojmenovat části rostlin - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, Suroviny 	Živá a neživá příroda	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	1. – 4. ročník ZŠ
Školní výstupy	Tematické okruhy
<ul style="list-style-type: none"> - dodržování vnitřního řádu v ŠD - chrání zdraví své i svých spolužáků - umí bezpečně přejít vozovku na přechodu i mimo něj - umí pojmenovat a vysvětlit význam vybraných dopravních značek - pojmenuje části a vybavení jízdního kola cyklisty a rozumí jejich významu 	Bezpečnost
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny - dodržuje zásady kultury stolování - chápe důležitost pitného režimu - rozlišuje, které potraviny jsou zdravé a které nikoli - rozlišuje práci a odpočinek - dokáže ošetřit drobná poranění - zná telefonní čísla na nejdůležitější linky tísňového volání (150, 155, 158, 112) 	Péče o zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si škodlivost kouření, alkoholu a dalších návykových látek - umí tuto látku odmítnout 	Návykové látky
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní znalosti o lidském těle a jeho fungování 	Vývoj jedince
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam pojmů: šikana a týrání - chápe důležitost obezřetného chování při jednání s cizími lidmi a umí takto jednat - umí požádat o pomoc - umí reagovat na pokyny dospělého při mimořádných situacích 	Osobní bezpečí
<ul style="list-style-type: none"> - má radost z pohybu 	Pohyb

- umí správně držet tělo a správně dýchat- uvědomuje si důležitost pohybu pro jeho zdraví- pravidelně se pohybuje- zná a dodržuje pravidla některých sportovních her	